

Aanbiedingsbrief

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: Dagelijks Bestuur
steller: Saskia Borgers
onderwerp: AP03.5_Onderzoek uitbreiding opdracht energiebesparing
t.b.v.: Algemeen Bestuur d.d. 03-12-2015
bijlage: Geen

Status

- ter kennisneming
 - ter (oriëntatie) bespreking
 - ter besluitvorming
-

Samenvatting

De RUD Utrecht heeft dit jaar een subsidie van het ministerie van Infrastructuur & Milieu gekregen om de effectiviteit van het toezicht rondom energiebesparing te verbeteren. Door een actief toezicht op het naleefgedrag van ondernemers met betrekking tot artikel 2.15 van het Activiteitenbesluit kan het bevoegd gezag een bijdrage leveren aan energie-efficiëntieverbetering bij bedrijven. Tegelijkertijd wordt daarmee een belangrijke bijdrage geleverd aan het klimaatbeleid van Nederland. De energiebesparingspotentie is groot; indien de wettelijke eis goed wordt nageleefd en de bedrijven daadwerkelijk energiebesparende maatregelen nemen.

Het Dagelijks Bestuur ziet daarbij mogelijkheden om gezien de grote potentie nog verder te gaan en heeft de RUD gevraagd te onderzoeken op welke manier de opdracht zou kunnen worden geïntensiveerd en uitgebreid, aangezien het gaat om een eenmalige bijdrage van de rijk. Met dit voorstel is invulling gegeven aan het verzoek van het Dagelijks Bestuur om het project energiebesparing bij bedrijven van een eenmalig project een structureel vervolg te geven.

Door het aanbod van de RUD Utrecht om de ondernemer, naast de verruimde reikwijdte (activiteitenbesluit art. 2.15), ook te adviseren om investeringen te doen die verder bijdragen aan energiebesparing en opwekken van duurzame energie is de RUD Utrecht nog meer en beter in staat om haar rol goed te pakken – wortel en stok, waardoor ze zowel kan controleren alsook stimuleren.

Voorstel

De leden van het Algemeen Bestuur wordt gevraagd te bespreken of er behoefte is:

1. het toezicht wat ontstaan is door de verruimde reikwijdte structureel uit te voeren;
 2. de extra werkzaamheden die de RUD wil verrichten op het terrein van energiebesparing;
 3. de RUD opdracht te geven om de energiebesparende taken die de RUD gaat verrichten in het kader van het Activiteitenbesluit integraal te benaderen en nog beter bij te dragen aan CO₂ reductie en opwekking van duurzame energie.
-

Toelichting

Het toezicht op de bedrijven en instellingen die vallen onder de werking van art 2.15 van het activiteitenbesluit is een verantwoordelijkheid van gemeenten, provincies en de uitvoeringsdiensten. De RUD Utrecht voert voor haar opdrachtgevers binnen de kaders van de landelijke handhavingsstrategie de toezicht en handhavingstaken uit op de naleving van het Activiteitenbesluit. Het is voor bedrijven een verplichting (art. 2.15 activiteitenbesluit) om energiebesparende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar.

In september 2013 is door een groot aantal partijen, waaronder de rijksoverheid, werkgevers- en werknemersorganisaties, natuur – en milieuorganisaties, financiële instellingen en de VNG, het energieakkoord voor duurzame groei (het SER energieakkoord) afgesloten. Doel van dit akkoord is om gezamenlijk te werken aan energiebesparing, het vergroten van het aandeel duurzame energie en een toename van de werkgelegenheid.

De energiebesparingspotentie is groot; indien de wettelijke eis goed wordt nageleefd en de bedrijven daadwerkelijk energiebesparende maatregelen nemen. Artikel 2.15 richt zich primair op de verantwoordelijkheid van de ondernemer om een zuinig en doelmatig gebruik te waarborgen in de bedrijfsvoering. In eerste instantie moet een ondernemer zelfstandig aan de slag gaan met het realiseren van energiebesparende maatregelen in de bedrijfsvoering (zelfredzaamheid). Echter, in het akkoord werd geconstateerd dat bedrijven de verplichtingen rondom energiebesparende maatregelen onvoldoende naleven en dat ook het toezicht erop vaak beperkt is.

Energiebesparing hoger op de agenda

Onlangs heeft de RUD Utrecht net zoals andere RUD's in Nederland subsidie ontvangen om middels het project 'Energiebesparing bij bedrijven', energiebesparing bij bedrijven een hogere prioriteit te geven. In het energieakkoord is overeen gekomen dat het van belang is dat toezicht en handhaving zoveel mogelijk wordt ingezet in combinatie met (branchegerichte) stimuleringstrajecten voor energiebesparing.

Vanuit het ministerie is er een budget beschikbaar om regio's te ondersteunen om de controle en stimulering op te starten dan wel te intensiveren. Inmiddels heeft de RUD Utrecht, net zoals alle RUD's en omgevingsdiensten in Nederland projectbudget aangevraagd en ontvangen. Het gaat om een bedrag van ongeveer 130.000 euro. Dit bedrag is onder andere bedoeld om handhavers en experts (van RUD en wanneer gewenst ook medewerkers van deelnemers) op te leiden, te trainen o.a. middels pilotbezoeken, zodat zij de vastgestelde energiebesparende maatregelen kunnen stimuleren en controleren voor de bedrijven/instellingen in ons werkgebied.

Concreet moeten deze acties ertoe bijdragen dat maatregelen die zichzelf in vijf jaar terugverdienen worden gerealiseerd bij bedrijven en instellingen. Het gaat hierbij om een eenmalige bijdrage om de medewerkers op te leiden en te trainen, en een werkwijze te ontwikkelen waardoor het toezicht op energiebesparende maatregelen mogelijk is door onze handhavers/toezichhouders.

Ambitie RUD Utrecht

De inzet van de subsidie is een goede stap in de richting. Het DB is tevens van mening dat deze verruimde reikwijdte structureel ingebed moet worden (een regulier product/dienst is), waarbij ze ook een hoger ambitieniveau nastreeft. In het Dagelijks Bestuur van 15 oktober 2015 heeft het dagelijks bestuur gevraagd of de RUD meer werkzaamheden kan verrichten op het terrein van energiebesparing, en te komen met een voorstel.

De RUD Utrecht ziet daarbij de volgende mogelijkheden om de opdracht uit te breiden:

1. Structureel inbedden van de verruimde reikwijdte, activiteitenbesluit art. 2.15, als product/dienst van de RUD
2. bedrijven en instellingen stimuleren en adviseren over investeringen die zorgen voor energiebesparing (isolatie, verlichting, mobiliteit, gedrag, terugwinnen van energie) en een verbetering van de efficiëntie met zich meebrengen (WKO, WKK).
3. bedrijven en instellingen stimuleren en adviseren over investeringen die op duurzame wijze energie opwekken (o.a. zonnepanelen, wind, biomassa, etc).

De RUD Utrecht wil graag weten of haar andere opdrachtgevers dit ook wenselijk vinden, zodat zij, dit product kan aanbieden in de PDC alsook gericht een voorstel kan doen die gecombineerd kan worden met de activiteiten die ze al onderneemt ten behoeve van het Activiteitenbesluit. Om ervoor te zorgen dat iedere deelnemer profiteert van deze opdracht, kan de doelgroep van deze uitbreiding in overleg met opdrachtgevers nader worden bepaald.

Doelstelling

Voor 2022 kan afhankelijk van de bedrijven die vallen onder de nader te bepalen doelgroep gedacht worden aan onderstaande doelstellingen:

- 30 % energiebesparing;
- 20% duurzame energie opwekken door stimulering/advisering over investeringen die bedrijven/instellingen kunnen nemen

Dit is geen doelstelling die uit de lucht komt vallen. Deze doelstelling komt overeen met de meeste doelstellingen van gemeenten en andere overheden. Het lijkt een reële en aannemelijk doelstelling voor de doelgroep bedrijven in deze categorie.

Werkwijze RUD

- De RUD Utrecht adviseert en stimuleert bedrijven in haar werkgebied om (erkende) energiebesparende maatregelen te treffen die bijdragen aan 30% energiebesparing.
- Daarnaast geeft de RUD Utrecht adviezen over investeringen die energiebesparing met zich meebrengen.
- De RUD Utrecht doet voorstellen over voorzieningen die energie opwekken of vervanging van voorzieningen door duurzame versies

- De gemeente blijft nadrukkelijk 'het bevoegd gezag' en bepaalt of de ondernemer voldoende invulling geeft aan de verantwoordelijk en zelfredzaamheid.

Wat betekent dit voor de organisatie

De vraag van het dagelijks bestuur komt op een goed moment. Aangezien de RUD Utrecht medewerkers aan het selecteren is die getraind en opgeleid worden voor het uitvoeren van dit onderdeel van de energieparagraaf van het activiteitenbesluit. Door de extra werkzaamheden die de RUD Utrecht wil gaan verrichten, slaan we twee vliegen in één klap en kunnen we onze medewerkers opleiden/trainen om adviezen te geven over energiebesparende investeringen alsook het opwekken/winnen/terugverdienen van energie. We willen onze medewerkers opleiden/trainen om een volledige scan of CO₂ monitor uit te laten voeren.

Incidenteel (subsidie) vs structureel (uitbreiding taak)

Onderstaande verdeling geeft een beeld van de verschillen tussen de subsidie en het uitbreiden van de taak. Het kosten plaatje wordt afhankelijk van de behoefte van de deelnemers om de taak uit te breiden nog uitgewerkt.

Incidenteel:

- opleiding/training 4 tot 5 medewerkers
- opstellen van een plan van aanpak door extern bureau (welke bedrijven/inrichtingen we de komende jaren bezoeken)
- ondersteuning door extern bureau

Structureel:

- Medewerkers zullen jaarlijks werkzaamheden verrichten op dit terrein
- uitvoeren van scans/CO₂ monitor
- inhuur door achterblijven van de productie
- promoten van deze werkwijze
- organiseren bedrijvendag
- rapportages/monitoring
- administratie

Bekostigingswijze

Voor komend jaar heeft de RUD Utrecht incidentele kosten, die zij volgens de gebruikelijke verdeelsleutel, indien alle partijen mee willen doen, in rekening brengen. De opdrachtgevers kunnen hun eigen middelen die ze hebben gereserveerd voor energiebesparende maatregelen wellicht aanwenden om deze kosten te financieren.

Voor de jaren erna zullen we in de Product- en diensten-catalogus dit product/dienst aanbieden en gaan we er vanuit dat als u geïnvesteerd heeft, u ook bereid bent af te nemen.